

Artikelencluster: Vormen van professionele begeleiding voor pastores

Nelleke Boonstra, *Werkbegeleiding voor predikanten* (279)

Willem Putman, *Pastorale supervisie. Professionalisering door (zelf)reflectie* (294)

Jan van der Linden, *Partners in menswording. Een introductie in geestelijke begeleiding voor pastores en predikanten* (313)

Herman Andriessen, *Leiding, leren en verlangen* (331)

Wie als pastor behoefte heeft aan professionele ondersteuning bij zijn of haar functioneren, kan bijvoorbeeld een beroep doen op werkbegeleiding, (pastorale) supervisie of geestelijke begeleiding. Wij vroegen aan drie hulpverleners om onder andere aan de hand van een concrete casus toe te lichten wat de eigen aard is van de verschillende vormen van begeleiding en aan te geven wat voor hulp je als pastor bij elke vorm concreet kunt verwachten. We vonden Herman Andriessen bereid een afsluitende reflectie te schrijven over het geheel van het actuele begeleidingsaanbod voor pastores.

Nelleke Boonstra gaat als eerste in op de eigenheid van werkbegeleiding als professionele hulpverlening aan pastores. Met welke problemen melden pastores zich bij de werkbegeleiding en welke ondersteuning kan de werkbegeleiding in de praktijk bieden? Aan de hand van een casus bespreekt zij hoe de werkbegeleiding omgaat met aangedragen problemen, hoe een begeleiding in de praktijk verloopt en naar welke andere vormen van hulpverlening zo nodig verwezen wordt.

Vanuit de vraag wat is supervisie in het algemeen en pastorale supervisie in het bijzonder, stelt Willem Putman de volgende onderwerpen aan de orde: wanneer pastorale supervisie, waarom juist pastorale supervisie, en hoe verloopt zo'n proces? Aan de hand van een aantal voorbeelden concretiseert hij verschillende aspecten van het supervisieproces. De auteur onderscheidt pastorale supervisie (leervragen) daarbij van therapie (levensproblemen), pastoraat respectievelijk geestelijke begeleiding (levensproblemen, zingeving- en geloofsvragen) en coaching (werkproblemen).

In een derde artikel wordt aangegeven welke hulp pastores en predikanten van geestelijke begeleiding mogen verwachten. Jan van der Linden geeft een typering van geestelijke begeleiding in onderscheid met supervisie. De metafoor van de weg wordt toegelicht. Via gespreksfragmenten komt de eigen benadering van geestelijke begeleiding naar voren. Enkele aspecten van de spirituele weg, zoals die binnen geestelijke begeleiding aan de orde kunnen komen, worden belicht.

De slotbijdrage aan het artikelencluster over vormen van professionele hulpverlening voor pastores is van Herman Andriessen. Zijn verhaal sluit aan bij de voorgaande artikelen over werkbegeleiding, pastorale supervisie en geestelijke begeleiding, en heeft het karakter van een meer algemene beschouwing rondom de woorden leiden, leren en verlangen.

Als eerste van de 'losse' artikelen volgt dan een bijdrage van R. Ruard Ganzevoort, die vaststelt dat de confrontatie met getraumatiseerde mensen tot specifieke vragen leidt voor het pastoraat. Hij beschrijft wat de gevolgen zijn van traumatisering, met name op het terrein van religie en zingeving. Daarna verkent hij de mogelijkheden en valkuilen van het religieuze aanbod van de traditie, toegespitst op trauma en theodicee. Tot slot staat hij stil bij de vraag hoe pastorale zorg voor getraumatiseerden zinvol kan worden ingevuld.

Omdat er volgens Alphonse Borrás (vicaris generaal van het bisdom Luik) een verband bestaat tussen interparochiële samenwerking en katholiciteit ter plekke, gaat hij in dit artikel in op de huidige samenwerkingsprocessen in het rooms-katholieke parochiële netwerk enerzijds en de

katholiciteit van het Evangelie anderzijds. Onder katholiciteit verstaat hij de bekwaamheid om iets over Gods liefde te zeggen aan iedere mens, in alle tijden en op alle plaatsen. De auteur gaat in op de noodzakelijkheid van de samenwerkingsprocessen en, aan de hand van theologische en kerkrechtelijke overwegingen, formuleert hij criteria voor de aan de gang zijnde herstructurering van de parochies.

Sake Stoppels treedt als nieuwe auteur voor het periodieke literatuurbericht kerkopbouw in de voetsporen van Jan Hendriks. In vijf thematische blokken ordent hij zijn bespreking van recent verschenen literatuur rond kerkopbouw.

Overige artikelen

R. Ruard Ganzevoort, *Als de grondslagen vernield zijn... Over trauma, religie en pastoraat* (344)

Alphonse Borrás, *Interparochiële samenwerking en de katholiciteit van het Evangelie ter plekke* (362)

Sake Stoppels, *Literatuurbericht kerkopbouw (5)* (377)